

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum
2017-06-07

§ 164

KS 67/16

Ny policy och riktlinjer för upphandling

Beslut

Förslag till upphandlingsriktlinjer antas, under förutsättning att kommunfullmäktige antar förslaget till upphandlingspolicy.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Förslag till upphandlingspolicy antas.

Ärendet

Stadsledningsförvaltningen har gjort en översyn av gällande upphandlingspolicy och tillhörande riktlinjer och därefter utarbetat förslag på ny policy och nya riktlinjer för inköp och upphandling.

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Ärendets behandling

Stadsledningsförvaltningens tjänsteskrivelse den 5 maj 2017.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har behandlat ärendet den 17 maj 2017, § 75.

Förslag till beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Förslag till upphandlingspolicy antas.

Förslag till upphandlingsriktlinjer antas, under förutsättning att kommunfullmäktige antar förslaget till upphandlingspolicy.

Ledamöternas förslag till beslut

Hans Bergfelt (M) föreslår, med instämmande av Marcus Claesson (L), följande förändringar under "upphandling som styrmedel":

- första stycket, femte meningen, slutar efter "proportionerliga" och att "...och maximal miljönytta erhålls" stryks.

- femte stycket, ändra så att det inte pekas ut en särskild verksamhetsform så som det görs nu avseende sociala företag.

Justerandes sign

A handwritten signature in blue ink, appearing to be "H".

A handwritten signature in blue ink, appearing to be "H".

Utdragsbestyrkande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum
2017-06-07

Beslutgång

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut och ställer dem mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt arbetsutskottets förslag

Expedieras till

Kommunfullmäktige

Justerandes sign

A handwritten signature in blue ink, appearing to be "H".

A handwritten signature in blue ink, appearing to be "H".

Utdragsbestyrkande

Stadsledningsförvaltningen
Jonna Eriksson

Kommunfullmäktige/Kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige antar förslag till upphandlingspolicy.

Kommunstyrelsen antar förslag till upphandlingsriktlinjer under förutsättning att kommunfullmäktige antar förslaget till upphandlingspolicy.

Ärendet

Stadsledningsförvaltningen har gjort en översyn av gällande upphandlingspolicy och tillhörande riktlinjer och därefter utarbetat förslag på ny policy och nya riktlinjer för inköp och upphandling.

Beredning

Mölnåls stad har idag en upphandlingspolicy som antogs av kommunfullmäktige i februari 2011.

Stadsledningsförvaltningen fick redan 2015 i uppdrag av Kommunfullmäktige att revidera det interna upphandlingsregelverket. Upphandlingsområdet har genomgått ett flertal förändringar under de senaste åren och gällande policy och riktlinjer är inte optimalt anpassade efter ny lagstiftning. Nya EU-direktiv har ändrat förutsättningarna för upphandlade myndigheter och förutsätter att myndigheterna anpassar sina upphandlingsrutiner till de nya reglerna. Revideringen har blivit försenad av olika anledningar, främst då ytterligare ny lagstiftning på upphandlingsområdet inväntats, tre nya lagar trädde i kraft i januari 2017.

Arbetet med policy och riktlinjer har gjorts i nära samarbete mellan stadens juridik- och upphandlingskompetens. Avstämning har därutöver skett med kommunstyrelsens arbetsutskott.

Ny struktur i policy- och riktlinjedokumentet

Till skillnad från nu gällande policy innehåller förslaget till ny policy vare sig någon redogörelse av tillämplig lagstiftning eller redovisning av ansvarsfördelning. Istället har fokus lagts på att renodla dokumentet och endast klargöra stadens syn på området inköp och upphandling. Att redogöra för gällande lagstiftning och att ge närmare instruktioner för hur en upphandling ska göras hör bättre hemma i andra typer av styrdokument som är lättare att uppdatera och som löpande kan anpassas utifrån upphandlingsområdets rörliga praxis. Vad gäller ansvarsfördelningen så bör den inte, annat än undantagsvis, anges i ett policydokument då det redan finns en struktur för hur kommunfullmäktige väljer att fördela ansvar nämligen i antagna styrprinciper och genom upprättande av reglementen. Ytterligare en fördel med den

Dnr KS 67/16

föreslagna strukturen är att stadens syn på hur verksamheten ska förhålla sig till inköp och upphandling lyfts fram på ett tydligt sätt.

Även stadens riktlinjer för inköp och upphandling har givits en ny struktur och ett innehåll som är anpassat till den föreslagna policyn. Riktlinjerna utgör, liksom policyn, ett normerande dokument men påbjuder på ett mer konkret sätt hur verksamheten ska tänka i en viss fråga, dock utan att gå in i detalj på hur något ska utföras. För att säkerställa att stadens verksamheter genomför upphandlingar på ett korrekt och samstämmigt sätt bör därför direkta instruktioner med tillhörande mallar utfärdas av upphandlingsenheten. Upphandlingsenheten bör därefter ha ansvar för att dessa instruktioner uppdateras löpande så att de hela tiden anpassas utifrån lag- och praxisändringar. Förutom att policyn och riktlinjerna renodlats kan nedanstående förändringar lyftas fram.

Proaktiv upphandling

Målet med stadens upphandlingsverksamhet måste först och främst vara att använda stadens ekonomiska medel på ett effektivt sätt och att tillgodose stadens behov av varor och tjänster. Stadens agerande ska bidra till att skapa och upprätthålla en sund konkurrens på marknaden samt minimera miljöpåverkan. Stadens resurser ska användas långsiktigt, säkert och effektivt. Stadens upphandlings- och inköpsverksamhet ska även bidra till att Mölnåls stad uppfattas som en attraktiv, seriös och ansvarstagande avtalspart på marknaden.

Policyn och riktlinjerna inleder med ett avsnitt om proaktiv upphandling. Att uppmärksamma behov i god tid och därefter kunna prioritera och fatta strategiska beslut utgör en förutsättning för en effektiv upphandlingsverksamhet och för att kunna använda upphandling som ett verktyg för att bidra till uppfyllelse av stadens mål. För att inte riskera att upphandla i strid mot LOU genom exempelvis otillåtna direktupphandlingar eller användande av fel upphandlingsförfarande krävs samordning och kontroll över stadens inköp. Det föreligger idag en risk för att det görs direktupphandlingar ute på förvaltningarna som i värsta fall kan vara otillåtna men även där staden genom samordning och upphandling av ramavtal skulle kunna nå kostnadsfördelar.

För att möjliggöra en effektiv och strategisk upphandlingsverksamhet krävs samråd mellan stadens förvaltningar. Även för att kunna arbeta med stadens mål angående exempelvis social hänsyn på ett genomtänkt sätt krävs att respektive förvaltning inventerar sina kommande behov av inköp och upphandling så att de övriga delar av verksamheten som behöver samverka kan kopplas in i tid.

Med syftet att bl.a. ge staden förutsättningar att fånga upp det samlade behovet av inköp i tid föreslås i riktlinjerna att en styrgrupp med representanter från respektive förvaltning inrättas. Styrgruppen bör, under ledning av upphandlingschefen, strategiskt planera stadens inköp och upphandlingar och identifiera behov av nya avtal och samordnad/förvaltningsövergripande upphandling. Eftersom det är av principiell betydelse att Mölnåls stad uppfattas som en och samma organisation bör styrgruppen därutöver arbeta för en likriktning av förvaltningarnas upphandlingar. Kommunstyrelsen bör informeras årligen om styrgruppens arbete.

Dnr KS 67/16

Upphandling som styrmedel

Vidare läggs i förslagen på ny policy och nya riktlinjer ett större fokus på upphandling som styrmedel avseende miljökrav och sociala krav, något som tydligt framgick av Kommunfullmäktiges uppdrag avseende förevarande revidering. Den nuvarande upphandlingslagstiftning möjliggör också att sociala krav ställs vid upphandling i större utsträckning än tidigare, exempelvis genom möjligheten att reservera kontrakt för sociala företag, något som också tas upp i riktlinjerna.

Uppföljning

Vikten av uppföljning av stadens upphandlingsverksamhet förtydligas att inte enbart gälla upphandlade avtal utan även upphandlingsverksamheten som sådan. I policyn klargörs att uppföljning bör ske på såväl strategisk som operativ nivå. I riktlinjerna förtydligas sedan att uppföljningen avser såväl att staden följer gällande regelverk och handlar i enlighet med ingångna avtal som att leverantörer uppfyller sina åtaganden under avtalstiden.

När det gäller uppföljning krävs även ingående instruktioner för hur verksamheten bör eller till och med ska agera. Liksom när det gäller övriga delar av upphandlingsprocessen bör sådana instruktioner framställas och uppdateras löpande av upphandlingsenheten som inte bara har en samlad kompetens på området utan även, i och med inrättandet av en styrgrupp för inköp och upphandling, kommer att få en samlad överblick över vilken typ av avtal staden innehar och vilka hinder som är vanligt förekommande i stadens olika avtalsrelationer.

Ekonomi

Policy och riktlinjer för inköp och upphandling bedöms inte ha någon ingen direkt ekonomisk påverkan.

Bedömning

För att staden ska kunna använda sin köpkraft för att skapa och upprätthålla en sund konkurrens måste stadens inköpsregelverk vara uppdaterat och väl bearbetat.

Föreslagen policy med tillhörande riktlinjer bör antas då de anpassats till såväl gällande lagstiftning som till stadens antagna mål. Vidare bör upphandlingsenheten ges i uppdrag att upprätta instruktioner för upphandling och uppföljning som ska gälla för hela stadens verksamhet.

Bilagor

Policy för inköp och upphandling
Riktlinjer för inköp och upphandling

Expedieras till

Klicka här för att fylla i vilka beslutet ska skickas till

TJÄNSTESKRIVELSE
2017-05-05 Sida 4 (4)

Dnr KS 67/16

Carina Nordgren
Förvaltningschef

Henriette de Maré
Avdelningschef

Policy för inköp och upphandling

Syftet med Mölnåls stads upphandlingspolicy är att säkerställa:

- att inköp och upphandling sker i enlighet med EU-direktiv, nationell lagstiftning samt stadens mål och riktlinjer,
- att inköp och upphandling i Mölnåls stad genomförs på ett strategiskt, enhetligt och affärsmässigt sätt samt
- att en sund konkurrens främjas.

Upphandlingspolicyn omfattar samtliga förvaltningar i Mölnåls stad och utgör ett komplement till gällande lagstiftning som reglerar offentlig upphandling.

Proaktiv upphandling

Stadens upphandlingsverksamhet ska vara strategisk och präglas av såväl ett proaktivt arbetssätt som av ett totalkostnadstänkande.

Inköp och upphandling av varor, tjänster och entreprenader

Inköp av varor, tjänster och entreprenader ska baseras på en helhetssyn där stadens gemensamma bästa har företräde framför en enskild förvaltnings intresse. Innan beslut fattas om att genomföra en upphandling ska därför stadens samlade behov av den aktuella varan eller tjänsten tas i beaktande.

Ramavtal ska upprättas inom de områden där det är lämpligt och strategiskt riktigt. Befintliga ramavtal ska användas.

De krav som ställs under upphandlingen ska, i likhet med övriga avtalsvillkor, vara marknadsmässiga, relevanta och genomtänkta och möjliggöra att rätt kvalitet erhålls till lägsta möjliga kostnad.

Möjligheterna för små och medelstora företag att delta vid upphandling ska beaktas.

Endast leverantörer som fullgör sina skyldigheter gentemot samhället ska anlitas av Mölnåls stad.

Direktupphandling, som endast får göras då ramavtal saknas och i enlighet med gällande regelverk, ska genomföras affärsmässigt och med tillvaratagande av konkurrensen.

Extern samverkan vid upphandling

Mölnåls stad ska, där tydlig samverkansnytta finns för staden, samarbeta med andra kommuner, regioner, statliga myndigheter eller inköpscentraler.

Mölnåls stad ska även, då det är lämpligt, erbjuda stadens bolag möjlighet att samverka vid upphandlingar.

Styrdokument Policy	Beslutat av Kommunfullmäktige	Gäller från och med 2017-xx-xx
Ansvarig Upphandlingschef	Gäller för Mölnåls stad	Senast uppdaterat 2017-05-05

Upphandling som styrmedel

Vid inköp och upphandling ska stadens strategiska mål och beslut beaktas för att bidra till en hållbar utveckling med så positiv miljö- och klimatpåverkan som möjligt.

Vid all inköps- och upphandlingsverksamhet ska relevanta sociala och etiska krav ställas när det är möjligt.

Affärsetik

All inköps- och upphandlingsverksamhet ska präglas av affärsmässighet, objektivitet samt utnyttjande av konkurrens. Företrädare för staden ska uppträda på ett affärsmässigt korrekt sätt och tillse att ovidkommande hänsyn inte tas.

E-handel

Stadens e- handelssystem ska användas om det inte uppenbart olämpligt.

Uppföljning

Stadens inköp och upphandlingar ska kontinuerligt följas upp såväl på en strategisk som på en operativ nivå.

Styrdokument Policy	Beslutat av Kommunfullmäktige	Gäller från och med 2017-xx-xx
Ansvarig Upphandlingschef	Gäller för Mölnåls stad	Senast uppdaterat 2017-05-05